مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
دوره سی و سه، شماره چهار، تیر ۱۴۰۴
تاریخ دریافت:۱۴۰۴/۰۱/۱۷
تاریخ پذیرش:۱۴۰۴/۰۴/۰۱

آموزش علوم پزشکی برای مراقبت‌های پیشگیرانه: نقشی در کاهش هزینه‌های درمانی

آمنه مرزبان*[۱]

نامه به سر دبیر

مقدمه: در دنیای امروز، با توجه به افزایش هزینه‌های درمانی و چالش‌های مرتبط با بیماری‌های مزمن و اپیدمی‌ها، نیاز به بازنگری در سیستم آموزش علوم پزشکی امری ضروری است. در این میان، رویکردهای آموزشی مبتنی بر مراقبت‌های پیشگیرانه می‌توانند نقشی کلیدی در کاهش بار مالی نظام بهداشت و درمان و بهبود سلامت عمومی داشته باشند.

واژه‌های کلیدی: آموزش علوم پزشکی، مراقبت‌های پیشگیرانه، کاهش هزینه‌های درمانی، سلامت عمومی، پیشگیری

ارجاع: مرزبان آمنه. **آموزش علوم پزشکی برای مراقبت‌های پیشگیرانه: نقشی در کاهش هزینه‌های درمانی.** مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد ۱۴۰۴؛ ۳۳ (۴): ۸۴-۸۸۸۱.

۱-گروه سلامت در بلایا و فوریت‌ها، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
*(نویسنده مسئول)؛ تلفن: ۰۹۱۷۲۴۵۸۸۹۶، پست الکترونیکی: amenemarzban@yahoo.com، صندوق پستی: ۷۴۸۶۱۴۴۱۳۵

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/ssu.v33i4.19012]

سردبیر محترم

در دنیای امروز، با توجه به افزایش هزینه‌های درمانی و چالش‌های مرتبط با بیماری‌های مزمن و اپیدمی‌ها، نیاز به بازنگری در سیستم آموزش علوم پزشکی امری ضروری است (۱). در این میان، رویکردهای آموزشی مبتنی بر مراقبت‌های پیشگیرانه می‌توانند نقشی کلیدی در کاهش بار مالی نظام بهداشت و درمان و بهبود سلامت عمومی داشته باشند (۲). این نامه به بررسی اهمیت این رویکرد، تأثیر آن بر سیستم‌های بهداشتی و پیشنهاداتی برای ارتقای این مدل آموزشی می‌پردازد.

اهمیت آموزش علوم پزشکی برای مراقبت‌های پیشگیرانه: مراقبت‌های پیشگیرانه محور اصلی سلامت عمومی و یکی از مؤثرترین ابزارها برای کاهش هزینه‌های درمانی است (۳) در این راستا، آموزش علوم پزشکی باید با تأکید بر پیشگیری و ارتقای سلامت طراحی شود. این نوع آموزش می‌تواند نه‌تنها دانشجویان را به پزشکانی ماهر تبدیل کند، بلکه مهارت‌هایی برای شناسایی عوامل خطر و ارائه راهکارهای پیشگیرانه به آن‌ها بیاموزد (۴). از سوی دیگر، توسعه این رویکرد می‌تواند با ترویج سبک زندگی سالم و کاهش بروز بیماری‌های قابل پیشگیری، سهم قابل‌توجهی در کاهش هزینه‌های درمانی ایفا کند. برای مثال، در کشورهایی که سیستم‌های بهداشتی بر مراقبت‌های پیشگیرانه متمرکز شده‌اند، کاهش قابل‌توجهی در موارد بستری شدن در بیمارستان و درمان بیماری‌های مزمن مشاهده شده است (۵).

تأثیر مراقبت‌های پیشگیرانه بر کاهش هزینه‌های درمانی: پذیرش آموزش محور بر پیشگیری می‌تواند پیامدهای مثبتی برای جامعه و سیستم‌های بهداشتی داشته باشد (۱). برای مثال:

۱- **کاهش هزینه‌های درمانی:** پیشگیری از بیماری‌ها به معنای کاهش نیاز به درمان‌های پرهزینه است. این امر نه‌تنها بار مالی بیماران را کاهش می‌دهد بلکه فشار اقتصادی را از دوش نظام سلامت نیز برمی‌دارد (۴) .

۲- **افزایش کارآیی نظام سلامت:** تمرکز بر پیشگیری می‌تواند به تخصیص منابع به‌صورت بهینه‌تر و کاهش ازدحام در بیمارستان‌ها کمک کند (۳).

۳-**بهبود کیفیت زندگی:** با جلوگیری از بروز بیماری‌های مزمن و کاهش عوارض آن‌ها، کیفیت زندگی افراد جامعه افزایش می‌یابد (۵).

پیشنهادات برای ارتقای آموزش پیشگیرانه

برای ترویج آموزش علوم پزشکی مبتنی بر مراقبت‌های پیشگیرانه، اقدامات زیر پیشنهاد می‌شود.

۱-**بازنگری در برنامه‌های درسی:** طراحی محتوای آموزشی با تأکید بر پیشگیری، شامل شناسایی عوامل خطر، توسعه سبک زندگی سالم و واکسیناسیون (۱) .

۲- **تقویت آموزش عملی:** ایجاد فرصت‌هایی برای دانشجویان تا در محیط‌های واقعی با چالش‌های سلامت عمومی روبرو شوند و مهارت‌های عملی را کسب کنند (۵) .

۳-**ترویج همکاری بین‌رشته‌ای:** ادغام رشته‌های مختلف نظیر بهداشت عمومی، تغذیه و روانشناسی با آموزش علوم پزشکی برای ارائه دیدگاه‌های جامع‌تر (۲).

۴- **استفاده از فناوری‌های نوین:** بهره‌گیری از ابزارهایی مانند واقعیت مجازی و شبیه‌سازی برای آموزش مهارت‌های پیشگیرانه در شرایط واقعی (۳).

۵-**ارزیابی مستمر:** ایجاد سیستم‌های ارزیابی که تأثیر آموزش پیشگیرانه بر سلامت جامعه و کاهش هزینه‌ها را اندازه‌گیری کند (۴).

نتیجه‌گیری

آموزش علوم پزشکی برای مراقبت‌های پیشگیرانه، یکی از مؤثرترین راهکارها برای بهبود سلامت عمومی و کاهش هزینه‌های درمانی است. این رویکرد با تأکید بر پیشگیری به جای درمان، می‌تواند تغییرات اساسی در نظام‌های بهداشتی ایجاد کند. با اجرای برنامه‌های آموزشی جامع، افزایش همکاری‌های میان‌رشته‌ای و استفاده از فناوری‌های پیشرفته، می‌توان گامی بزرگ به‌سوی ارتقای سلامت عمومی برداشت.

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/ssu.v33i4.19012]

CC BY-NC 4.0

References:

1-da Silva ACR, da Silva KGS, Costa TT, de Oliveira Dutra M, de Oliveira ABS, de Sousa Silva RM, et al. ***The Importance of Preventive Medicine in Reducing Chronic Diseases***. Revista de Gestão Social e Ambiental 2024; 18(2): 1-11.

2-Schor A, Bergovoy-Yellin L, Landsberger D, Kolobov T, Baron-Epel O. ***Multidisciplinary Work Promotes Preventive Medicine and Health Education in Primary Care: A Cross-Sectional Survey***. Isr J Health Policy Res 2019; 8: 50.

3-Fowler T, Garr D, Mager NDP, Stanley J. ***Enhancing Primary Care and Preventive Services through Interprofessional Practice and Education***. Isr J Health Policy Res 2020; 9: 12.

4-Buckley DI, Hsu F, Dana T, Blackie K, Holmes R, Nygren P, et al. ***Health Care Delivery of Clinical Preventive Services for People with Disabilities: A Systematic Review***. Ann Intern Med 2025 178(5): 671-86.

5-Cruden G, Kelleher K, Kellam S, Brown CH. ***Increasing the Delivery of Preventive Health Services in Public Education.*** Am J Prev Med 2016; 51(4 Suppl 2): S158-67.

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/ssu.v33i4.19012]

CC BY-NC 4.0

Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences
Vol 33| NO 4 | Jun 2025

Received: 6 Apr 2025
Accepted: 25 Jun 2025

Medical Education for Preventive Care: A Role in Reducing Healthcare Costs

Ameneh Marzban[†1]

Letter to editor

Introduction: In the present era, considering the rising expenses of healthcare and the difficulties associated with chronic diseases and epidemics, it is essential to evaluate the medical education system. Meanwhile, educational approaches based on preventive care can significantly help lower the financial burden on the healthcare system and enhance public health.

Keywords: Medical education, Preventive care, Reducing healthcare costs, Public health, Prevention.

Citation: Marzban A. **Medical Education for Preventive Care: A Role in Reducing Healthcare Costs.** J Shahid Sadoughi Uni Med Sci 2025; 33(4): 8881-84.

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.18502/ssu.v33i4.19012]

[1]Department of Health in Disasters and Emergencies, School of Health Management and Information Sciences, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

***Corresponding author: Tel:** 09172458896**, email:** amenemarzban@yahoo.com

CC BY-NC 4.0